



Mötesanteckningar, 21 november 2019

Klockan 09.00 – 12.00. Plats Länstyrelsen

Summering av mötet (punkt 10)

Klimatrådet ställde sig bakom:

1. Fyra informationspunkter:
 - Processer & projekt.
 - Klimat- och energistrategin
 - Samtycke, Media och kommunikationsforskning
 - Samverkan regionala Klimatråd och det nationella Klimatpolitiska rådet
2. Föregående mötesanteckningar, den 19 juni, [läs här>>](#).
3. Utvärdering av rådet 2019.
4. Rådets sammansättning 2020 med 12 grupper.
5. Fyra mötestider 2020.
6. Ekonomi & budget 2020.
7. Nationellt Solsafari 2020.
8. Flera kommunikativa insatser 2020.
9. Klimatveckan 2021.
10. Förstärkning av Klimatkamp 2020.

1. Mötets öppnande

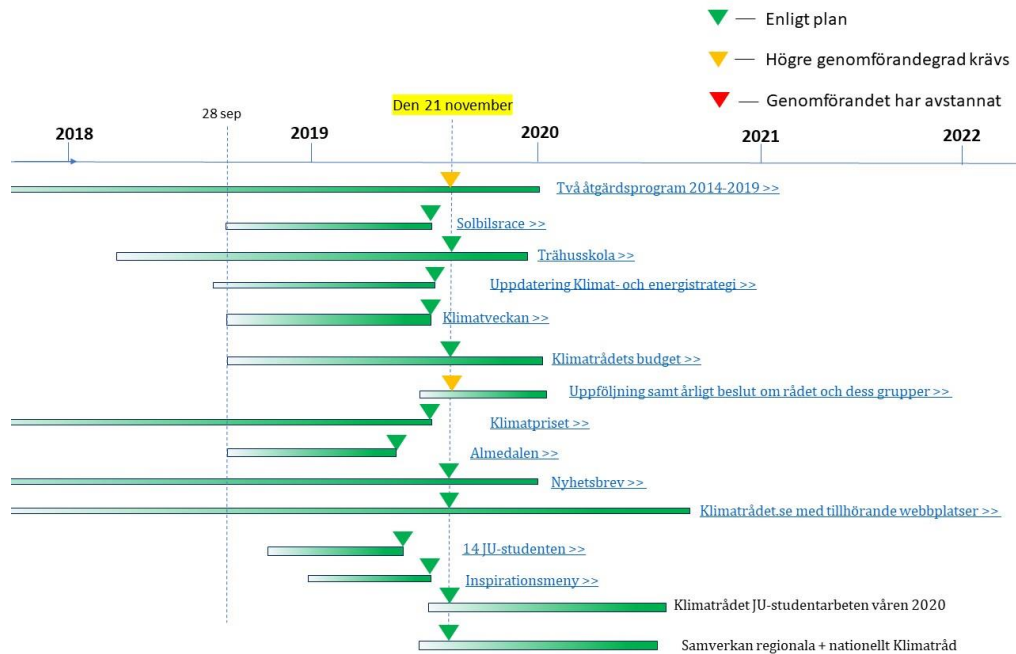
Ordföranden hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Dagens mötesanteckningar förs av Andreas Olsson. Inga synpunkter har framförts på dagordningen eller de fem informationspunkterna, nedan, som skickats den 14 november.

INFORMATIONSPUNKTER

1. **Processer och projekt**

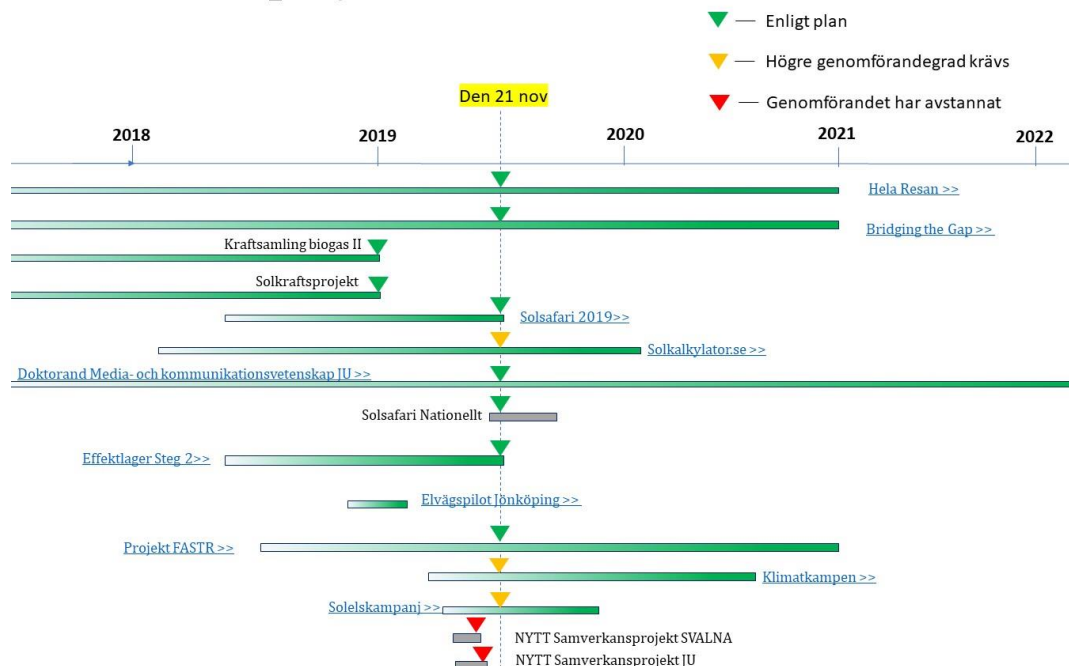
Inom ramen för Klimatrådet initieras, förankras och genomförs projekt samt att ett antal återkommande processer pågår, nuläge visualiseras nedan.

Större processer som Klimatrådet bidrar till



Figur 1. Större projekt som Klimatrådet bidrar till, den 21 november 2019.

Större projekt som Klimatrådet bidrar till



Figur 2. Större processer som Klimatrådet bidrar till, den 21 november 2019.

2. Klimat- och energistrategin

Länets nya klimat- och energistrategi har publicerats och finns tillgänglig på Länsstyrelsens webb [här>>](#)

En film har även tagits fram som sammanfattar strategin på tre minuter, titta på den [här>>](#)

Visionen är att tillsammans skapa ett klimatsmart plusenergilän senast 2045. Det innebär att vi arbetar aktivt och i samverkan med att minska våra utsläpp av växthusgaser, öka produktionen av förnybar energi och anpassar vårt samhälle till de klimatförändringar som sker.

För att nå visionen har tre övergripande mål satts:

- Senast 2045 är de totala utsläppen av växthusgaser från Jönköpings län lägre än 1 ton per invånare och år.
- Senast 2045 producerar Jönköpings län mer energi än vi använder. Energin vi producerar är förnybar och mängden är minst 10 000 GWh/år.
- Klimatförändringarna möts aktivt i Jönköpings län genom att skapa ett samhälle som minskar sårbarheter och tillvaratar möjligheter, för ett varmare, torrare och blötare län.

Var gärna med och sprid strategin i länet och i era verksamheter.

Länsstyrelsen har även tagit fram en presentation (power point) för strategin som gärna får användas för detta ändamål - hör av er till caroline.jarlback@lansstyrelsen.se om ni vill ha del av denna, eller vill ha mer information om strategin.

3. Samtycke, Media och kommunikationsforskning

År 2018 inledde Klimatrådet i Jönköpings län tillsammans med Jönköping University ett forskningsprojekt för att studera kommunikationens roll i klimatsamverkan. Syftet är att undersöka kommunikativa barriärer och framgångsfaktorer för att i slutändan kunna lägga grunden för en än mer effektiv klimatsamverkan. Studien kommer att analysera kommunikativa situationer både i icke-digital (möten, event, etc) och digital (skypemöten, mailkonversationer, etc) form.

De fall som ska analyseras är tre grupper kopplade till Klimatrådet i Jönköpings län. Två arbetsgrupper (en temporär och en permanent) och Klimatrådets styrelse. Detta för att arbetsgrupperna och styrelsen har olika arbetsuppgifter, men också för att kunna skapa en förståelse för hur kunskap och initiativ processas inom samverkansorganisationen.

Dessa tre grupper kommer följas under två års tid (hösten 2020 till våren 2022) genom videoinspelning av möten och tillgång till mailkonversationer kopplade till respektive arbetsgrupp. Individuella intervjuer kommer vara intressanta, men denna kontakt görs separat. Allt materialet kommer enkom användas för denna studie och i presentationen av forskningen kommer inga

personnamn nämnas. I de enskilda fall där intresse finns att nämna en organisation vid namn, kommer representant för organisationen att kontaktas för förfrågan om samtycke. Det är kommunikationen som är intressant, inte personerna.

Allt deltagande är självklart frivillig och skulle någon inte vara bekväm med att deltaga meddelas detta snarast. För mer information eller synpunkter på studien och sitt deltagande, kontakta Otto Hedenmo, otto.hedenmo@ju.se eller 036 10 13 37.

4. Samverkan regionala Klimatråd och det nationella Klimatpolitiska rådet

- Utgångspunkter för detta initiativ var att [samverkansforskare vid JU >>](#) under våren intervjuade de som i Sverige då (våren 2019) hade motsvarigheten (inriktning, omfattning, struktur, förankring mm) till Klimatrådet i Jönköpings län ([struktur finns här >>](#) med [deltagande org. finns här >>](#)).
- De som då kontaktades var lh (i.e. ordf i klimatråd) i resp. län:
 - [Västra Götaland>>](#)
 - [Uppsala \(För att sätta miljöfrågorna mer i fokus startade 2017 ett regionalt miljö- och klimatråd i Uppsala län\)>>](#)
 - [Jämtland>>](#)
 - [Västmanland>>](#)
- Efter första skypemötet (dvs planeringsmöte för Almedalen) lyftes frågan om att orientera det klimatpolitiska rådet.
- Uppföljning Almedalen i september. Skypemöten i oktober och november för gemensam debattartikel.

Fler län har anslutit Halland, Blekinge, Kronoberg, Stockholm, Östergötland med flera- Alla län är välkomna.

- Det nationella klimatanpassningsrådet <https://klimatanpassningsradet.se/> är orienterat, var på seminariet på Almedalen.
- Gemensamt möte den 16 april 10.00 – 12.00.
- Aktivitet Almedalen 2020.

5. Landsbygdsriksdag den 8 maj 2020

Landsbygdsriksdagen brukar samla kring 700 personer och besökarna kommer från olika föreningar på landsbygden, offentlig verksamhet och politik. invigning är på Spira på fredagskvällen och resten av riksdagen genomförs på Elmia. Klimatrådet har fått frågan om förutsättningar att bidra till planering och genomförande av resorna på fredagen den 8 maj. Följande har återkopplats till Siv Lindén Länsbygderådet Jönköpings län

Ordf i fokusgruppen för förnybar energi, jord och skogsbruk har tillsammans med klimatrådets admin bedömt att följande aktörer uppfyller önskemålen – vilka är förebilder i länets klimatarbete.

- [Adelövs gård>>](#)

- [Söderlinds ekologiska grönsaker>>](#)
- [Tenhults Naturbruksgymnasium>>](#)

Alla Klimatprisvinnare är naturligtvis lämpliga
<https://klimatradet.se/klimatpris/>

2. Uppföljning föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar från den 5 september [här>>](#) har skickats ut den 14 oktober och gicks igenom på mötet. Inga synpunkter framfördes och mötesanteckningarna lades till handlingarna.

3. Rådets sammansättning, mötestider ekonomi & budget

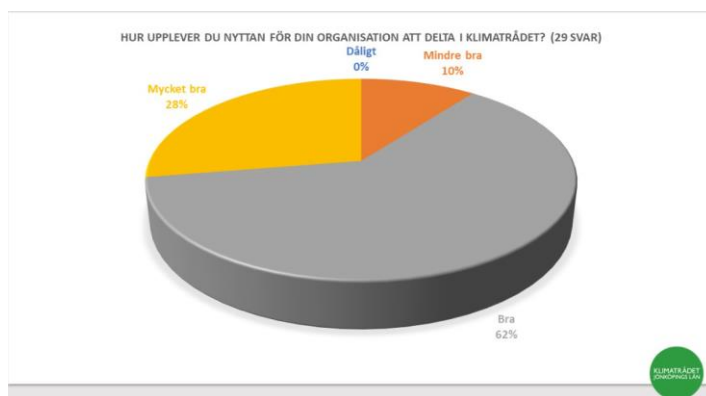
Följande punkter presenterades av Andreas Olsson och gicks därefter igenom:

- Utvärdering av rådet 2019,
- Sammansättning av Klimatrådet 2020,
- Ekonomi och Budget 2020,
- Mötestider 2020.

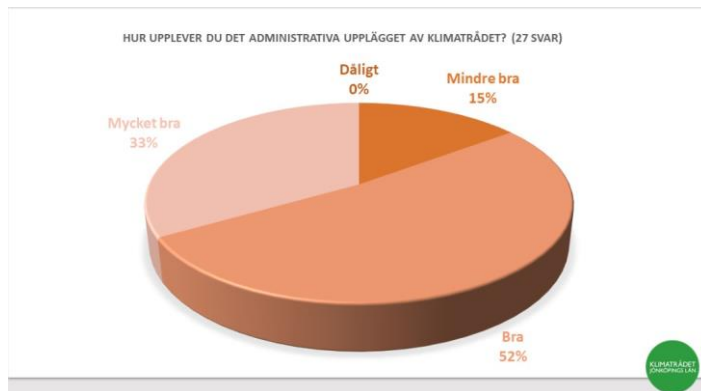
Inriktningsbeslut

- **Utvärdering av rådet 2019**

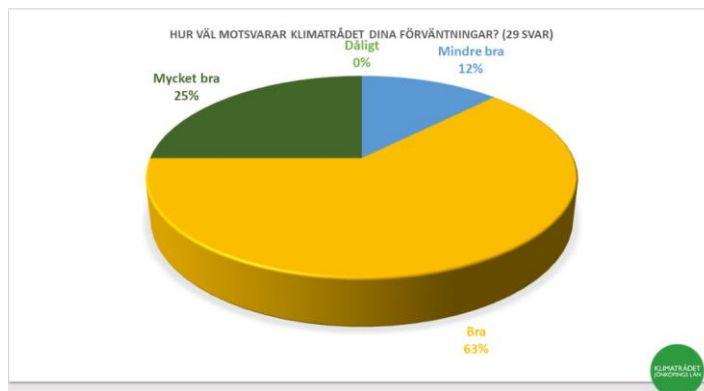
Rådet ställde sig bakom utvärderingen och ser fortsatt positivt på att, precis som att alla seminarier, projekt och processer löpande utvärderas, att en anonym årlig utvärdering görs av rådet och dess grupper. Figurerna nedan visar tre olika frågor med svar från 29 ledamöter i rådet.



Figur 3. Fråga 1 till rådets ledamöter. Hur upplever du nyttan för din organisation att delta i Klimatrådet?



Figur 4. Fråga 2 till rådets ledamöter. Hur upplever du det administrativa upplägget av Klimatrådet??



Figur 5. Fråga 3 till rådets ledamöter. Hur väl motsvarar Klimatrådet dina förväntningar?

- **Sammansättning av Klimatrådet 2020**

Rådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag att det år 2020 finns 12 grupper i Klimatrådet, med tillhörande ordförandeskap. Grupperna är:

1. Ny grupp: Etableringsgrupp för laddinfrastruktur och förnybara drivmedel
Etableringsgruppens uppdrag

Etableringsgruppen ska underlätta för samhandling mellan aktörer såsom drivmedelsförbrukare, drivmedelsleverantörer, markägare, relevanta myndigheter och organisationer så att infrastrukturen byggs ut i länet. För detta föreslås att det bildas en etableringsgrupp med ansvar att främja etablering av laddinfrastruktur och tankstationer för förnybara drivmedel i olika platser i Jönköpings län där det idag saknas denna infrastruktur.

Etableringsgruppens mål

Stärkta förutsättningar för företag, kommuner och offentliga aktörer att genomföra investeringar i länet i tank- och ladd-ställen som kan erbjuda fossilfria drivmedel i stad och på landsbygd där det idag saknas infrastruktur.

Deltagare i etableringsgruppen

Etableringsgruppen söker deltagare från drivmedelsbolag, energibolag, aktörer inom laddinfrastruktur och förnybara drivmedel samt länets kommuner. Aktörer som redan visat intresse är, Jönköping energi, GARO, Eways, Vaggeryds kommun.

2. Kommunikationsgrupp

Rådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag att kommunikationsgruppen ges två uppdrag.

Uppdrag 1.

Kommunikationsgruppen är fortsatt rådgivande för rådets kommunikativa satsningar:

- [Solkampanjen>>](#)
- [Klimatrådet.se>>](#)
- [Nyhetsbrev>>](#)
- [Klimatveckans kompaket>>](#)
- [Kompaket solbilsrace>>](#)
- [Almedalens teman>>](#)
- [Klimatpriset>>](#)
- [Solafari.se \(kan bli nationellt 2020\)>>](#)
- [Kopplingen till vetenskap>>](#)

Uppdrag 2.

[Mastersstudenter vid SC>>](#) ges förutsättningar att from kursstart 2021 inkluderas i kommunikationsgruppen (ett test genomförs nu för våren 2020) och studenter som har möjlighet att delta presenterar sig kort för rådet den 21 november.

Med ovanstående får studenterna, synliggörs och inkluderas:

- I Klimatrådet kanaler,
- Möjliggör för praktikplats,
- Möjliggör för uppsatsskrivning,
- En arena för uppväxling av sin kunskap, direkt påverkansmöjlighet i det lokala och regionala klimatarbetet i Jönköpings län.

3. Rådet, Länsstyrelsen, Helena Jonsson
4. Transporter och Planering, Södra, Henrik Brodin
5. Klimatanpassning, SWECO, rullande.
6. Förnybar energi, Jord- och skogsbruk, LRF, David Ekbäck.
7. Energieffektivisering, Konsumtion och livsstil, Vetlanda kommun, Gisela Brumme
8. Ungdomsrådet, Erik Dahlbergsgymnaset Michael Kinnander

9. Trähusgrupp, Länsstyrelsen, Andreas Olsson
10. Klimatveckan, Länsstyrelsen, Andreas Olsson
11. Beredningsgrupp, Länsstyrelsen, Andreas Olsson
12. Hållbara investeringar, Länsstyrelsen, Andreas Olsson

Alla grupperna presenteras [närmare här>>](#)

Avslutade grupper 2019

1. [Effektlager>>](#)

2. [Elvägpilot>>](#)

Så här såg sammansättning ut år 2019 [finns här>>](#)

- **Ekonomi och Budget 2020**

Rådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag att Klimatrådets budget år 2020 fördelas enligt tabell 1 nedan. För perioden 2018 – 2020 finns positiva beslut från alla 13 kommuner, Länsstyrelsen och Regionen gällande medfinansiering.

UTKAST-Klimatrådet	2020	Andel	Kommentar (beslutas den 21 november)
Intäkter			
Företag och organisationer	320 000	25%	15 000 kronor/ledamot (exkl kn,region,lst)
13 kommuner	242 000	19%	1,5 kronor per hushåll (avrundat uppåt till närmsta 1000-tal)
Regionen	300 000	24%	
Länsstyrelsen	400 000	32%	
Total budget	1 262 000	100%	
Kostnader (inga löner)			
Kommunikation	100 000	8%	Almedalen, Sociala medier, Nyhetsbrev, Klimatrådet.se mm
Klimatveckan	260 000	21%	Klimatpris, tTalare, Solbilsrace, Lokaler, Mat, mm
Medfinansiering projekt FASTER	400 000	32%	Projektägare Energikontor Norra Småland
Medfinansiering doktorandtjänst	400 000	32%	Doktorand vid JU 2018-2022
Rådets 10 grupper	102 000	8%	Seminarium, Studentarbeten, Solsafari, Inspirationsmeny, Fika mm
Totala kostnader	1 262 000	100%	
Utgående Balans	0		

Tabell 1. Förslag på Klimatrådsbudget år 2020.

- **Mötestider 2020**

Rådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag att Klimatrådet håller fyra halvdagsmöten under 2020. Följande datum beslutades:

- 10 mars, Länsstyrelsen
- 9 juni, ELMIA
- 21 september, Länsstyrelsen.
- 16 november Plats prel. Försvarmakten Eksjö.

4. Fossilfritt Sverige

Peter Söderberg, kommunikationsansvarig vid Fossilfritt Sverige, deltog via skype. Peter berättar varför Fossilfritt Sverige väljer att lyfta fram Solsafari som ett lärande exempel samt orienterade rådet om ”[27 punkter för fossilfri konkurrenskraft>>](#)”.

- [Nyhetsbrev med Solsafari från Fossilfritt Sverige oktober>>](#)
- [Solsafari ett lärande exempel>>](#)

5. Nationellt Solsafari

Andreas Olsson presenterade beredningsgruppens förslag. Solsafari skapades av Klimatrådet 2017 och har genomförts tre år i rad, se [solsafari.se](#). Intresset har vuxit och utvärderingen för 2019 gav följande:

- [Av 49 utställare>>](#) svarade 26 på utvärderingen.
- Solsafarit hade cirka 700 personer på besök (då har vi bara räknat de vi vet). Vissa hade tyvärr 0, vissa 10 vissa ännu fler. Flest hade Finnvedsbostäder.
- Solsafari.se har haft 15 256 besök. Sida skapades i maj 2019. Solsafari.se är den mest besökta sidan sett till alla 60 aktiviteter under [Klimatveckan 2019>>](#). Då har vi inte räknat med alla sidor som listas nedan i föregående mail, kopplat direkt till Solsafari.
- 2019 valde Kalmar att genomföra sitt i [samverkan med Klimatrådet Jönköping>>](#).
- Region Örebro hörde av sig i september för att genomföra motsvarande under 2020.

Mot ovanstående bakgrund har en fråga skickats ut till samtliga län, regioner, energikontor med flera för att höra om intresse för ett nationellt Solsafari. [Idag är fler än 15 län intresserade>>](#)

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom att:

1. Solsafari genomförs den 17 maj 2020.
2. Varje organisation i Klimatrådet bidrar till att kommunicera ut att Solsafari genomförs.

6. Kommunikativa insatser 2020

Andreas Olsson presenterade beredningsgruppens förslag på Klimatrådets kommunikativa insatser 2020:

1. [Nyhetsbrev>>](#) Under 2019 har 195 nya läsare tillkommit.
2. [Klimatveckan](#), har vuxit för varje år och enbart webbplatsen [Klimatveckan.klimatrådet.se](#) har haft 518 329 besök.
3. [Klimatpriset>>](#)
4. [Klimatrådet.se](#), har sedan starten 2015 haft 626 407 besök.
5. [Sol kalkylator.se](#)
6. [Almedalen>>](#)

7. [Inspirationsmeny>>](#)

Om alla kostchefer ser det som lämpligt så tar Klimatrådet i samverkan fram en inspirationsmeny 2020.

8. [Solbilsrace>>](#)

År 2020 föreslås platsen fortsatt vara Atteviks Jönköping.

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom alla förslag enligt punkt 1–8 ovan. Vidare konkretiserades att Klimatveckan:

1. Arbetsgruppen består av IKEA Torsvik, Region Jönköpings län, Länsstyrelsen samt om möjligt två kommuner och ett företag till.
2. Klimatveckan genomförs under 1 vecka i september 2020.
3. Samma kommunikationspaket används som tidigare år, [denna>>](#).
4. Samma invigningsförarande som tidigare år.

7. Klimatveckan 2021

Maria Lindsäth presenterade det i beredningsgruppen förankrade förslaget om att Klimatveckan 2021 ta nya former och utvecklas ytterligare. Elmia har en lång historia av lantbruksmässor, nätverk och verkstugor som katalysator för utveckling av svenskt lantbruk i över 50 år. Vidare har Elmia ett nationellt nätverk inom mat och klimat, som kan sätta både Jönköpings län och Elmia på kartan inom detta viktiga område. Vidare är Klimatveckan väletablerad i Jönköpings län. Klimatrådet består av många viktiga aktörer i klimatfrågan.

En kraftsamling 2021 tillsammans med jubileum för Elmia 60 år har förutsättningarna för ett avstamp mot ett klimatsmart event som kan ge effekt på nationell nivå. Syftet är att visa på sammanhang och ge förståelse för att allt hänger ihop. Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något för klimatet i valet av maten.

För att ta de stora stegen krävs kunskap, nätverk, nya constellationer, samarbete över gränserna. Vår mötesplats ska bidra till detta på olika sätt.

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom att:

1. Klimatveckan läggs vecka 42 år 2021.
2. Att klimatkonferensen växlas upp med en nationell del, tas fram i samarbete med Elmia och Elmias nya mäsas ”Mat & Klimat”.
3. Elmia får i uppdrag att under våren 2020 återkomma mer en mer detaljerad plan för arbetet.

8. Klimatkampen

Anna Carendi, som är en av Klimatrådets [klimatkämpar>>](#), presenterade sig och upplevelsen av Klimatkampen hittills. Anna använder SVALNA i Klimatkampen som följer enskilda Klimatkämpar med syfte att öka förändringsviljan på individnivå, en målgrupp som är prioriterad för Klimatrådet 2019.

David Andersson presenterade Klimatkampen med ingående och förslag på hur Klimatkampen skulle kunna förstärkas ytterligare.

Mer om Klimatkampen här, <https://klimatradet.se/svalna/>

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom att Klimatkampen fördjupas enligt nedan.

- **Vad:** Erbjud minst sex (6) medlemsorganisationer i Klimatrådet möjlighet att själva genomföra s.k. "Klimatstegstävlingar" i sina organisationer, där medarbetare på avdelningar delas upp i lag och uppmanas att tillsammans minska sin klimatpåverkan under en kortare tidsperiod.
- **Varför:** Öka tempot i att nå beteendeförändringar i en hållbar riktning på individnivå och nå ut till nya grupper genom att involvera anställda på företag.
- **Hur:** Företag och organisationer som visar intresse kontaktas av David Andersson eller kontaktar själva david@svalna.se. Intresset följs upp på Klimatrådets första mötet 2020.

9. Övrigt

Inget.

10. Summering

Se förstasida.

11. Mötet avslutas

Vid anteckningarna
Andreas Olsson

Justerare
Ordförande Helena Jonsson

Närvarande den 21 november 2019

Helena Jonsson, ordförande	Landshövding
Beata Allen	Aneby kommunstyrelse
Carl-Johan Lundberg	Region Jönköpings län
Olle Strandsäter	Skanska Sverige AB
Cecilia Löf	Atteviks
Fredrik Georgsson	Castellum AB
Patrik Lägermo	Cybercom
Mona Forsberg	Jönköpings kommunstyrelse
Anders Gotte	RISE Swecast
Dan Ljungström	Vetlanda kommunstyrelse
Anders Friberg	LRF
Tommy Fritz	TOSITO
Malin Classon	Värnamo Energi
Fridolf Eskilsson	Jönköping Energi AB
Peter Stenfelt	OBOS
Patrik Andersson	GARO
Lotta Frensen	ELMIA
Håkan Axelsson	FC Gruppen
Michael Ginér	Försvarsmakten

ADJUNGERADE

David Ekbäck	LRF, <i>Förnybar energi, Jord- och skogsbruk</i>
Henrik Brodin	Södra, <i>Transporter och Planering</i>
Johan Virdung	Värnamo kommun, <i>Klimatanpassning</i>
Gisela Brumme	Vetlanda kommun, <i>Energieffektivisering konsumtion och livsstil</i>
Andreas Olsson	Länsstyrelsen, <i>Beredningsgruppen</i>
Carlos Pettersson	Energikontor Norra Småland

PROGRAMPUNKT

Anna Carendi, Privat	Klimatkämpe, <i>punkt 8</i>
David Andersson	Svalna, <i>punkt 8</i>
Peter G Söderberg	Fossilfritt Sverige, <i>punkt 4</i>
Maria Lindsäth	ELMIA, <i>punkt 7</i>
Ulrika Stjernedahl	JU, <i>punkt 3</i>
Muhammad Hussain	JU, <i>punkt 3</i>
Jule Wegen	JU, <i>punkt 3</i>
Lucas Wager	JU, <i>punkt 3</i>
Michelle Dörner	JU, <i>punkt 3</i>
Francesca Mariani	JU, <i>punkt 3</i>
Tabea Clarius	JU, <i>punkt 3</i>

ÖVRIGA

Catarina Kristensson	Länsstyrelsen
Jörgen Olofsson	Länsstyrelsen, sekretärerare fokusgrupp Klimatanpassning

Frida Moberg
Jesper Agrelius
Patrik Westerlund

Länsstyrelsen, sekreterare fokusgrupp Klimatanpassning
Länsstyrelsen
Länsstyrelsen